

HÖRNSTENEN

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND
HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)

4/2022

HÖSTTERMINEN
HAR BÖRJAT

ÄR BIBELN EN GOD BOK?

I den populära bibeldiskussionen har på senare tid skett en stor förändring. Då STI grundades i slutet av 1980-talet upplevde man inom väckelserörelsekreterna att man inom den akademiska teologin strävade att riva sönder Bibeln och att just ingenting av dess pålitlighet lämnar kvar. Detta avspeglades också i vardagens bibeldiskussioner, där man exempelvis funderade på evangeliernas pålitlighet eller hur historiska Jesu ord var.

Jag säger inte att denna diskussion har upphört och att det skulle vara oviktigt att hålla fast vid Bibelns pålitlighet. Det är det absolut! Efter den postmoderna filosofins inmarsch har dessa frågor kommit i skymundan i den officiella diskussionen och nya frågor som rör Bibeln har dykt upp.

Idag frågar inte människorna i samma utsträckning som tidigare om Bibeln är sann, utan det handlar mera om huruvida Bibeln moraliskt är en god bok. Då man samtalar om Bibeln nämns i allmänhet Bibelns uppfattning om slaveriet, Gamla Testamentets krig och våld, kvinnornas ställning samt sexualetiska teman. Allt detta har med moralen att göra.

Den postmoderna filosofin intresserar sig för makt i stället för sanning. Därför frågar man sig vem som förtrycker vem och om Bibeln är för eller emot. Allt bedöms ur maktutövningens synvinkel.

Om vi idag vill försvara Bibeln måste vi hålla fast vid att den är en god bok. Dess bud är för människans bästa, både för individen och för samhället. Evangeliet frigör mänskan till att leva ett fullödigt liv där vi inte längre är onskans slavar.

Om vi å andra sidan börjar vara slapphänta med Bibelns moral är vårt budskap inte längre trovärdigt. Människorna vill vara på det godas sida och kontrollerar först att också Bibeln är det. Om inte ens kristna tror att Bibelns bud är bra för mänskan har vårt vittnesbörd inte stor betydelse.

Det är också bra att minnas att Jesus avstod från makt och underkastade sig frivilligt korsets död. Han är så långt från förtryckare som man kan komma. Dessutom har Bibelns budskap haft en god och aldrig tidigare skådad revolutionerande inverkan på samhället och världen. Kristna människor bidrog nämligen till sjukhusens och universitetens tillkomst och även till att slaveriet upphävdes. Det berodde på att de tog Bibelns budskap på allvar.

SANTERI MARJOKORPI

29.9.2022

(ÖVERS. LEIF ERIKSON & FREDRIK KLEMETS)

STI HAR NYA WEBSIDOR

STI förnyade sina webbsidor i augusti. Den nya sajten implementerades på WordPress-plattformen. Särskilt mobil användbarhet och förenklade menystrukturen beaktades. Utseendet uppdaterades också grundligt.

Om du har feedback om webbsidorna eller hittar något som behöver åtgärdas, vänligen kontakta generalsekreteraren. För mer än ett år sedan ordnades en insamling för att möjliggöra förnyelsen. Vi tackar alla som stödde STI ekonomiskt i den insamlingen.

Du kan hitta våra nya webbsidor i www.sti.fi

(SANTERI MARJOKORPI,
ÖVERS. TOPIAS TANSKANEN)

KATARIINA LESKELÄ: "ATT HÖRA EVANGELIET VÄCKER FORTFARANDE KÄRLEK TILL NÄSTAN"

Vi intervjuade Katariina Leskelä som är suppleant i STI:s styrelse och representerar Såningsmannen (Kylväjä).

Vem är du?

Jag heter Katariina Leskelä. Jag är en 43-årig mamma från Storkyro i finska Södra Österbotten. Till utbildningen är jag teologie magister och missionssekreterare. Jag blev vigd till lektor i november 2018, när jag började i Missionsföreningen Såningsmannens tjänst. Till familjen hör make och tre söner.

Vilken är din andliga bakgrund?

Mitt hem var ett vanligt kyrkligt hem. Jag lärde mig be aftonbön, att gå i kyrkan och hur man kan tjäna på sin egen plats. När jag studerade teologi kände jag mig hemma i Helsingfors studentmission och i Opiskelijoiden Lähetysliitto (Missionsförbundet för studerande) och deras kvällar. Under dessa kvällar fördjupades min barnatro på mina synders försonare Jesus Kristus, kärleken till Bibeln och kärleken till missionen.

Vad gör du i Såningsmannen?

Jag är koordinator för församlingsarbetet. Till mina uppgifter hör att avtala om församlingsbesök och att förhandla om missionärsavtal med församlingarna och andra organisationer i Åbo ärkestift, Esbo, Uleåborgs och Tammerfors stift. Jag bjuder in nya församlingar att tillsammans med oss föra ut evangeliet dit där Jesus ännu

inte är känd. Jag upplever att jag tjänstgör på en viktig post, att det goda buskapet om Frälsaren hörs långväga.

Vad är det bästa i ditt jobb?

Det bästa är samarbetet med församlingarna. Jag har blivit bekant med en stor skara missionssekreterare och missionspräster som ger ut sig för att missionssinnet skall födas i församlingarna. Jag känner stor tacksamhet när en ny församling blir intresserad att samarbeta med oss. Jag gläder mig åt att i vår arbetsgemenskap finns rum för mångsidiga gåvor. Jag har fått vara med i Lilla Såningsmannens (Pikku Kylväjä) program på YouTube. I de här programmen, som är missionsfostran inriktad på barn, har jag undervisat om Bibeln genom att måla.

Vilka utmaningar finns det i ditt jobb?

I mitt jobb betjänar jag halva Finland och jag önskar att tiden skulle räcka bättre till att ta kontakt med och göra besök i församlingarna. Jag njuter av jobbet speciellt när jag får göra så mångsidiga saker som möjligt. Min kontorsarbetsdag förvandlas ibland till församlingsbesök, möten med församlingsanställda, konsultationer om missionärernas arbete, bön eller förberedelse av bibelundervisning.

Hur svårt är det att få missionärsavtal under ekonomiskt utmanande tider?

Såningsmannen är en av kyrkans officiella missionsorganisationer. Vi är bundna till Bibeln, vi är samarbetsinriktade och vi inbjuder alla till mission. Samarbetsavtal med nya församlingar görs hela tiden. Enligt kyrkolagen är missionsarbetet en av kyrkans grunduppgifter. Vi önskar att kyrkan skulle förstärka denna grunduppgift och att församlingarna skulle se alla missionsorganisationer som meningsfulla samarbetspartners.

Hurudan är missionens framtid sedd utgående från ditt arbete och överlag i Såningsmannen?

Vi vill stöda nya generationer att hitta sin plats i missionsarbetet. Såningsmannens "Ljus"-aftnar (Kylväjän Valo -illat) och "Utsänd"-skolningstillfällen (Lähetetty-koulutus) har för många unga vuxna varit en intresseväckande kanal för att fundera på den egna kallelsen och den egna platsen i missionsarbetet. Det är min övertygelse att det fortfarande är så att när man lyssnar till evangeliet föds det en kärlek till nästan. Vid sidan av de traditionella församlingarna växer det fram nya andliga gemenskaper och för att kanalisera deras missionsvision är Såningsmannen en lämplig samarbetspartner.

Du är som Såningsmannens representant med i STI:s styrelse som suppleant. Vad skulle du vilja att STI betonar i sitt arbete?

Jag är glad åt att STI fortsätter sin goda undervisning och stöder teologie studerande i deras kallelse. Jag önskar att missionen skulle vara framme ännu mer i STI och finnas som en möjlig framtidsbana i studerandenas medvetande.

Hur bra känner du till STI:s verksamhet?

När jag studerade teologi gick jag på föreläsningar och jag utnyttjade STI:s bibliotek och läsesal. Många av mina kamrater gick på STI så det var naturligt att sticka sig in. Som suppleant deltar jag sällan i styrelsemöten men jag upplever det som viktigt att jag kan följa med aktuella saker som diskuteras.

Vad vill du ännu säga till Hörnstenens läsare?

Tack till er för att ni stöder STI:s arbete, ber för arbetet och gör det möjligt för nya teologgenerationer att troget ge Bibelundervisning. Jag vill också inbjuda er att gratis börja prenumerera på Kylväjä-tidningen!

INTERVJU: SANTERI MARJOKORPI
FOTO: JUSSI VALKEAJOKI
(ÖVERS. TOMAS KLEMETS)

BEGREPP OM TIDSFENOMEN

Forskning är givande på många sätt. Den leder till nya insikter och väcker glädje över att ha funnit något nytt som är till hjälp. Litteratur som analyserar moderna fenomen förser läsaren med begrepp som lyckas säga något väsentligt om samtiden. Visserligen förenklar begrepp och termer. Därför kan de inte omfatta hela verkligheten. Men bra termer lyckas fånga något viktigt och kan med fördel användas av andra.

MORALISTISK-TERAPEUTISK DEISM

Ett användbart begrepp är moralistisk-terapeutisk deism. Den formulerades av sociologerna Christian Smith och Melinda Lundquist Denton när de år 2005 publicerade sina resultat om vad amerikanska tonåringar tror. Smith och Denton identifierade fem grundläggande trossatser:

1. Gud existerar. Han skapade världen, upprätthåller den och iakttar människornas liv.
2. Gud vill, att människorna är goda, snälla och rättvisa. Det säger både Bibeln och världens religioner.
3. Meningen med livet är att bli lycklig och känna att man är en god människa.
4. Gud skall hålla sig undan individens liv förutom när han behövs för att lösa problem som uppkommit.
5. Alla goda människor kommer till himlen.

Termen moralism sammanfattar punkterna 2 och 5, terapeutisk punkt 3 och deism (i modern tappning punkt 4. Slutsatsen är att kristen tro utmanas inte endast eller först och främst av ateism. Åtminstone lika stor utmaning är en utspädd och banaliserad form av kristendomen. Religion eller religiositet har alltså inte försvunnit. De har endast ändrat form. Många tror på en gud, men han skiljer sig stort från vad Bibeln och klassisk kristen tro säger om honom. I den sekulära religionen är Guds uppgift att givmilt och fogligt svara på människans önskemål och behov. Gud påminner om en terapeut som har till uppgift att stärka patientens självkänsla.

Ett passande motto för den moralistisk-terapeutiska deismen skulle vara ”Bli den bästa versionen av dig själv”. Jesus finns med endast som ett vagt exempel på den slags goda människa nutiden uppskattar. Koncept som Guds helighet och dom förskräcker. Tvärtom sitter människan på domarsätet och anklagar Gud för att han inte lever upp till den sekulära religiositetens krav.

RELIGION ELLER RELIGIOSITET
HAR ALLTRÅ INTE FÖRSVUNNIT.
DE HAR ENDAST ÄNDRAT FORM.

EXPRESSIV INDIVIDUALISM

Ett annat användbart begrepp myntades av filosofen Charles Taylor och har tagits upp av kyrkohistorikern Carl Trueman. Termen sammanfattar väl den allmänt utbredda men sällan genomreflekterade synen på vem människan är och vad hon skall sträva efter.

Den moderiktiga människosynen säger att individen finner mening och förverkligar sig själv genom att offentligt ge uttryck för sina innersta känslor och önskemål. En äkta människa kännetecknas av yttre performans i enlighet med inre behov. Människan bygger inte längre sin identitet utifrån yttre mål eller aktivitet. Istället vänder hon sig inåt för att där söka den personliga psykologiska lyckan. Vi kan beskriva fenomenet som en terapeutisk sväng. Individens psykologiska hälsa kräver att andra ger sitt erkännande åt den inte verkligheter och visar den uppskattning. Det är samhällets plikt att skydda individen från det hon upplever vara henne till skada och på motsvarande sätt främja det hon tror stöder hennes identitet. Individens värde är beroende av att världen omkring henne ger hennes inre värld tillräcklig allmän uppskattning.

Den expressiva individualismen leder till att sociala medier, företag och staten använder hårda medel till att å ena sidan bereda utrymme för individen att uttrycka sitt sanna jag och leva ut de även inom områden där det tidigare var omöjligt. Å andra sidan tvingas folk att ge sitt stöd offentligt eller bestraffas om de inte uttrycker uppskattning.

President J.K. Paasikivi lär ha sagt: ”All vishet börjar med att erkänna faktum.”

Termer säger inte vad vi som kristna skall svara på när förändringarna i religion och människosyn utmanar oss. Men åtminstone hjälper de oss att se bättre världen omkring oss. När vi ser världen bättre har vi en god utgångspunkt för att söka efter hållbara svar.

TEXT: VESA OLLILAINEN

BILDER: PIXABAY.COM

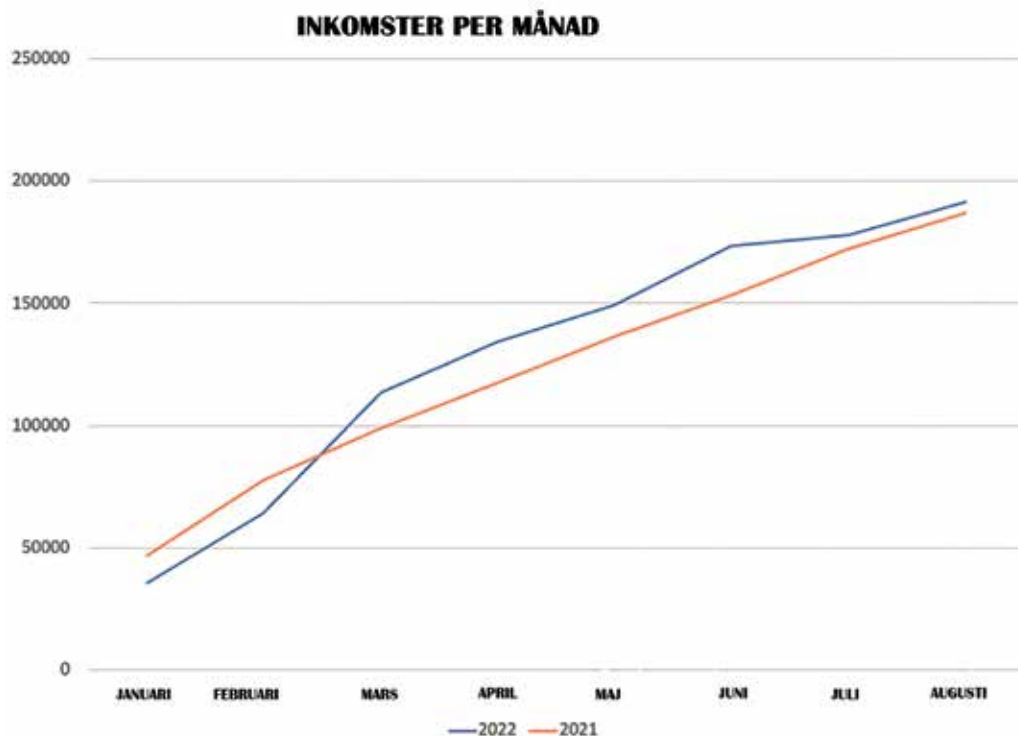
OM EKONOMIN

STI har åter påbörjat sin höstverksamhet och vi har fått gott om nya studerande. Ekonomiskt har höstens allmänna prishöjning syns också i STI bl.a. som höjda hyror och prishöjning på el. Vad beträffar inkomster från donationer är vi i stora drag för närvarande på förra årets nivå, men för att täcka ökade utgifter borde vi få mera inkomster än ifjol. Vi har budgeterat inkomster på ca 300 000 euro för hela året och av detta saknas i början på september ännu mer än 100 000 euro.

Skulle du kunna tänka dig att ge 20 euro till STI under höstens lopp? Vi behöver också regelbundna månadsdonatorer. Genom att donera till STI stöder du god teologi, vilken Finland har ett brinnande behov av. Vi ger utbildning, som teologer verkligen har nytta av. Då tillräckligt många deltar har det stor betydelse för STI:s verksamhet.

Du kan behändigt ge din gåva med bankgiroblanketten i tidningen. Du kan också ge gåvan på punkten ”donera” på STI:s hemsida eller via MobilePay på numret 51533. Du kan också ge din donation till STI:s bankkonto Danske Bank FI74 8000 1100 5642 45 eller till Nordea FI66 1555 3000 1169 14. Tillstånd för penninginsamling: RA/2020/1362.

(TEXT: SANTERI MARJOKORPI,
ÖVERS. LEIF ERIKSON & FREDRIK KLEMETS)

TIDEN ÄR FULLBORDAD

Markus korta sammandrag av Jesu vida förkunnelse innehåller ett fullständigt kyrkligt förnyelseprogram: "Tiden är fullbordad och Guds rike är nära. Gör bättring och tro evangelium." (Mark. 1:14-15). Från detta enkla men engagerande ord startade en reformation i Israel och på samma sätt började Luthers reformation i Tyskland. Dennes berömda teser börjar med festligt allvar: "Då vår Herre och Mästare Jesus Kristus säger Gör bättring o s v så vill han att en troendes hela liv ska vara bättring." Att uppmana till bättring är att uppfylla missionsbefallningen. Det hör alltjämt som den enda centrala punkten i den apostoliska förkunnelsen och utan det blir all kyrklig verksamhet och förkunnelse bristfällig. Vi kan fortsätta reformationen i vårt hemland genom att förkunna omvändelse såsom vår Frälsare gjorde.

En reformation kan aldrig påbörjas med mänskokrafter eller -konster. Den drivande kraften är alltid Guds nådiga vilja och verkan. När tiden är fullbordad kommer hans rike. Att detta ska förverkligas ber vi dagligen hemma och om söndagarna i kyrkan: Tillkomme ditt rike. Ofta kan bönesvaret dröja smärtsamt länge. På Gamla Testamentets tid dröjde det många tröstlösa århundraden förrän den utlovade Messias kom. Under medeltiden fortsatte kyrkans nedförsbacke länge innan Luther steg fram. Ändå träffade Guds tidtabell mitt i prick. Hans rike kom i rätt tid, inte för tidigt men inte heller ett dugg för sent.

På samma sätt har nu utvecklingen i kyrkan och annorstädes i det kristna västerlandet gått i sämre riktning, fastän

vi har bett om väckelse. Tvivel fyller sinnet och hotar att försvaga vår bön. Därför behöver vi uthållighet. Av gammalt talar man träffande om idoghet. "Om den [synen] dröjer, vänta på den, ty den kommer helt visst, den skall inte utebli" (Hab 2:3). "Var starka och frimodiga i era hjärtan, alla ni som tror på HERREN!" (Ps 31:25). Abraham orkade hoppas också när det inte längre fanns något hopp (Rom 4:18). Låt oss genom att följa hans exempel nöja oss med Guds underfulla ledning. Herren kallas med namnet "Underbar i råd" (Jes 9:5). Han kommer snart och har med sig hjälpen.

TEXT: PASTOR TIMO LAATO,
BEDJARFÖRENINGEN I VÄNSTRA
FINLAND
FOTO: JAKOB BIRGERSSON
(ÖVERS. CHRISTIAN PERRET)

UNDER DEN HÖGSTES BESKYDD

Ofta när jag presenterar mig som teologistuderande, får jag höra den något slitna, humoristiska varningen ”aloitti hengessä, lopetti Helsingissä” (började i anden, slutade i Helsingfors). Även om jag uppskattar varningar, kunde detta inte var längre bort från sanningen, åtminstone i mitt eget fall. Gud lovar att vägleda och beskydda de sina, och hans beskydd upphör inte på något konstigt sätt när man stiger över tröskeln till den teologiska fakulteten. Han går tillsammans med oss över tröskeln. Den kristnes uppgift är däremot att söka Honom av hela sitt hjärta (Jer. 29:13). Låt oss därför inte överge sanningen och missta oss att tro på sådant som strider mot Hans Ord.

*Jag lyfter mina ögon upp till bergen.
Varifrån skall min hjälp komma?*

*Min hjälp kommer från Herren, som
har gjort himmel och jord.*

*Inte skall han låta din fot vackla, inte
slumrar han som bevarar dig.*

*Nej, han som bevarar Israel, han slumrar
inte, han sover inte.*

*Herren bevarar dig, Herren är ditt skydd
på din högra sida.*

*Solen skall inte skada dig om dagen, och
inte månen om natten.*

*Herren skall bevara dig från allt ont,
han skall bevara din själ.*

*Herren skall bevara din utgång och din
ingång från nu och till evig tid.*

(Ps. 121: 1-8)

Jag påbörjade mina studier i teologi hösten 2021. Jag bestämde då att jag inte skulle låtsas vara något eller någon som jag inte är. Jag är framför allt ett levande Guds barn som tror på att Hans Ord är den absoluta sanningen. Anledning till att jag vet att jag även kommer att avsluta mina studier ”i anden” är enkel: Jag riktar helt enkelt inte min eventuella kritik mot Guds ord, utan istället mot de tolkningar som motsäger eller ifrågasätter Guds ord. Även om mina studier har framskridit utomordentligt, och jag gillar att bedriva vetenskaplig forskning, kommer jag aldrig att göra det på bekostnad av min tro. Min tro på Jesus är min sanna skatt och allt annat kommer i andra hand.

Jag är mycket tacksamt gentemot STI för den konfessionella teologi och de på Bibeln grundade perspektiv som institutet erbjuder, eftersom dessa är något som den teologiska fakulteten inte kan tillhandahålla. För en troende studerande är STI en trygg hamn, där man kan andas djupt in och lugna sig mitt bland mycken annan spänning. Låt oss även denna höst sätta vår tillit till Herren – Han är god.

TEXT OCH FOTO: SUSANNA
HAMMARI, THEOLOGIE STUDERANDE
(ÖVERS. JAKOB DAHLBACKA)

PIXABAY.COM / KERSTIN RIEMER

Adressen: Kajsaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post: sti@sti.fi
förnamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH

Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

Annställda

generalsekreterare Santeri Marjokorpi
sekreterare Kirsi Kuru
sakkunnig i teologi Vesa Ollilainen

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesalar.

Öppet under perioderna kl. 9–16.
Jour vid behov.

Styrelsens ordförande

verksamhetsledare Lauri Vartiainen,
Finska Bibel-institutet

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Såningsmannen, Bedjarrörelsen i Västra Finland, Finlands ev. luth. Student- och Skolungdomsmission, Radiomissionsorganisationen Budbärarna, Finlands ev. luth. Folkmission, Luth. Evangeliföreningen i Finland, Finska Bibel-institutet, Sv.Luth. Evangeliföreningen i Finland, Laestadianernas Fridsföreningars Förbund

Finansieras av frivilliga bidrag.

Medlemsavgift för understödande medlemmar:
40 €/år (studerande 10 €, kollektiv 100 €).

Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland RA/2020/1362 som började 1.1.2021 och är giltigt tills vidare.

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*.

Informationsbladet *Hörnstenen* (*Kulmakivi*) sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print)

ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 13 A
00100 HELSINGFORS

Posti Green

STOR PÄRMBILD: PIXABAY.COM,
SMÅ BILDER: KIRSI KURU
BAKBILD: LINGON I TAMMELA
(KIRSI KURU)

FÖR DET ÄR GUD SOM VERKAR I ER, BÅDE VILJA OCH GÄRNING,
FÖR ATT HANS GODA VILJA SKA SKE. (FIL. 2:13)